



Ål Byneset historielag

ÅRSHEFTE  
2005  
10. årgang

## *Vi er på reise sammen*

*Vi er på reise sammen  
Her på en blålig jord.  
Du er min lille søster.  
Jeg vil være din bror.*

*Vi har våre små problemer.  
Å, kunne vi si hverandre  
det som vi engstes og frykter for.  
Da var det lett å vandre.*

*Kunne vi bare smile,  
og gråte når sinnet blør,  
da ville det kanskje åpnes  
en håpets dør.*

*Kunne vi stryke hverandre  
Og ikke lukke oss til -  
Var jorden en blåere klode  
og livet et lettere spill.*

*-Kom, kjære, ta mine hender.  
Du vet at jeg elsker deg, lille.  
Å eie sin drøm og din kjærlighet-  
Det var det jeg ville.*

Kjell Hoftun.



## Innhold

”Vi er på reise sammen” .....	2
Kjære bynesinger .....	4
Flyet som gikk ned ved Frøseth ...	7
Onsøyhåggån som scene .....	10
Bynessangen .....	12
Sorenskriver Ingelbrecht Knutsson .....	13
En saga om slit .....	19
Julegris på Byneset .....	22
Bok om konfirmanter .....	22
Kjøbmann Olaf Braaes legat .....	23
Forlis på Byfjorden i juni 1842 ....	25
Anne B. Ragde .....	26
Onsøyhåggån .....	27
Julenøtter .....	28
”På Byneset åt veitjan” .....	30
Julegavetips .....	31

### Forsidebilde:

Foto fra  
Diplom til Bynessangen 2005.

Foto: Arnfinn Olsen

### I redaksjonen:

Ivar Grostad  
Anne Lise Berg

### Medlemskontingent:

Kr 100,- pr. person.  
Se giroinnlegg i midten av heftet.

### Historielagets møter våren 2006

Årsmøte holdes torsdag 23. februar.

Vårsmøte holdes torsdag 20. april,  
da kommer Anne B. Ragde  
(se artikkel inne i heftet).  
Begge møtene holdes i Rye  
Samfunnshus.  
Nærmere informasjon kommer.



## Kjære Bynesinger

Nypløyde jorder med skyer av skrikende måser som ivrig leter etter mark, forteller oss at høsten er kommet, og at det er på tide og gjøre opp status for året som er i ferd med å ebbe ut. For Byneset Historielag har 2005 vært et vanlig driftsår med møter, turer og aktivt prosjektarbeide.

I 2004 kunne laget feire sitt tiårsjubileum med stor festivitas. I inneværende år ble det til avveksling fra hverdagen arrangert en skikkelig flott "Bynesdag". Roar Wik var krumtapp i dette arrangementet. Sammen med bygdas profesjonelle kunstnere og mange glade amatører ble det skapt en skikkelig festdag på bygda. Selv en noe innpåsliten maikulde maktet ikke å jage bort feststemningen i det fullstappa møteteltet som var reist ved Rye samfunnshus. I samband med dagen ble Bynessangen presentert og framført for første gang. Hovedkommite, aktører, dugnadsgjengere og sponsorer takkes på det hjerteligste for sin store og helhjerta innsats.

Styret i Byneset Historielag har siste år bestått av:

Leder: Sivert Løvseth.  
 Nestleder: Ingegjerd Opland.

Sekretær: Ola Røstum.  
 Kasserer: Ole Arnfinn By.  
 Styremedlem: Torger Onsøyen.  
 Varamedlemmer er Ivar Grostad, Olaf By og Per Skjervold.  
 Som første varamedlem blir Ivar Grostad innkalt til alle styremøter.

Styret har holdt 5 styremøter og behandlet 42 saker siste år. Utenom dette er det holdt en rekke komité- og arbeidsmøter i forbindelse gjennomføringen av de forskjellige arbeidsoppgavene historielaget er engasjert i. Styret har også vært representert i årsmøte og ledermøte i Sør Trøndelag Historielag. Styret er fortsatt svært interessert i tips fra lagets medlemmer og andre, om aktuelle oppgaver som laget bør gripe fatt i. Det er en viktig oppgave å styrke og videreføre den verdifulle kulturarven vi har på Byneset, og dette er en oppgave som alle bynesinger bør føle ansvar for. På grunn av radio, TV og endret familiestruktur videreføres ikke kunnskapene om gamle dager på samme måten som det gjorde tidligere gjennom bibehold av tradisjoner og videreføring av en innarbeidet fortellerkunst. Derfor haster det med å få dokumentert og nedtegnet stoff fra gamle dager før det går tapt for alltid.

Styret har arbeidet for å få til en ordening med sikker oppbevaring av gamle opptegetninger, regnskaper og protokoller fra tidligere generasjoners organisasjonsliv m.m. Dette er nå gått i orden slik at Byneset Historielag disponerer et rom i det tidligere tilfluktsrommet på Rye Skole til dette formålet. Alle som har gamle regnskaper, protokoller m.m. liggende til oppbevaring på mørkeloft eller lignende kan ta kontakt med et av styremedlemmene for å ordne en avtale om trygg oppbevaring.

Byneset Historielags virksomhet preges ellers av de manges innsats. Spesielt dette år er det grunn til å fremheve det store arbeidet som er lagt ned for å dokumentere slaktning og tilberedning av julegris på gammeldags vis. Det er laget en DVD som presenterer tradisjonene på en svært fin og realistisk måte. Mange har vært involvert i dette arbeidet som ble ledet av Per Skjervold. Forberedelsen til julehøgtiden, der både husmora og bygdaslakteren var sentrale personer, var omfattende og viktig i eldre tider slik at denne produksjonen bør bli å finne under mange juletre dette året.

En annen sak som er på gang er registrering og katalogisering av konfirmantbildene som er tatt på

Byneset opp gjennom årene. Dette arbeidet ledes av Magnar Graneggen, Arne Håbjørg og Ola Røstum. Det taes sikte på å utgi en egen bok der bildene blir presentert i løpet av neste år. Det eldste bilde som er funnet og tatt i forbindelse med selve konfirmasjonen er fra 1914. Komiteen har alle senere bilder unntatt av konfirmantkullet fra 1915. Alle som har familiemedlemmer født rundt 1900 bør derfor se etter i sine gjemmer om de kan finne dette bildet slik at samlingen blir komplett.

Stor takk for sin innsats fortjener også alle som med dyktighet og god dugnadsvilje utfører arbeidet med historielagets tradisjonelle produkter, som årsheftet og kalenderen. Disse er viktige kulturbærere som er med på å gjenoppfriske og skape interesse for den rike kulturarven som finnes på Byneset. Redaksjon for årsheftet i 2005 er Ivar Grostad, Anne Lise Berg og Bjørn Røstum, mens Jarle Haugum, Torleif Hanger, Olga og Harald Steinshylla er ansvarlig for årets kalender. Takk fortjener også styret for Onsøyhåggån som tar godt vare på den unike husmannsplassen laget har ansvaret for. Leder for styret er Martin Rye. Styret i historielaget etterlyser fortsatt gode ideer for utvidet bruk av denne unike husmannsplassen.

Årsmøtet i historielaget ble avviklet 1. mars 2005 på Rye Samfunnshus. Foruten de vanlige årsmøtesakene holdt Karl H. Brox et kåseri over temaet, "Personer som tråkket stier og løyper i Bymarka". Salget av den nye bygdaboka har vært svært godt slik at årsmøte kunne sette av et fond på kr. 300.000,- som senere kan disponeres til å revidere/utvide bind 1 fra Byneset bygdebok utgitt i 1963.

På vårmøtet Aud Mikkelsen Tretvik foredrag om Trøndelags nyere historie med vekt på hva som skjedde i 1905. Arnt Frøset ga oss smakebiter fra landsdelens rike historie, samtidig som han orienterte om bokverket Trøndelags historie, som kom ut nå i høst. Interesserte kan få kjøpe dette gjennom historielaget. De tre bøkene koster til sammen kr 995,-. Alle som kjøper verket gjennom historielaget får ett års medlemskap på kjøpet.

På høstmøtet hadde laget besøk av disponent Ole Venås som kåserte over emnet, hekser og hekseprossesser, historien om Lisbeth Nypan. Ellers ble det orientert om amerikaturen til neste høst og diverse andre lagssaker.

Den første historiske vandringen dette året foregikk i Lauglolia med Anders Lauglo som kjentmann. Han

orienterte om naturreservatet og om husmannsplassen der den kjente billedskjæreren Ole Lauulo vokste opp. Etterpå gikk turen til Skogstad der eieren Jan Olav Noteng tok i mot oss med varm kaffe og orientering om gårdens historie. Den andre vandringen gikk til Bosbergmeiriet og Bakkplassen. Lars Stene med flere orienterte om de aktuelle stedene vi passerte underveis. Vi fikk også nyte både flott utsikt og varm kaffe ved hans koselige hytte. Trivelige kvelder til tross for dårlig vær.

Ellers arbeider historielaget med en rekke saker av forskjellig karakter. Av disse kan nevnes at hovedkomiteen for bygdaboka er i gang med å lage et korrigeringshefte for å rette opp de små feilene som har sneket seg inn i det flotte bokverket. Videre arbeides det med å få til et tilbud om digitalisering og bevaring av gamle fotografier i samarbeide med fagfolkene på Trøndelag Folkemuseum. Det er også satt i gang et arbeide med å undersøke hvor Nese, Byneset eller bynesinger er omtalt i gamle skrifter fra kongesagaene og opp til vår egen tid. Hensikten er å samle dette på bibliotekene på skolene slik at det kan være tilgjengelig for elever, lærere og andre interesserte. Ellers er det gitt uttalelse om skrivemåten for en rekke stedsnavn på bygda vår.



Statens Kartverk synes å ha en tilbøyelighet til å la rettskrivningsprogrammene på datamaskinene overprøve tradisjonelle skrivemåter, noe styret har sakt klart fra at de ikke er enige i. Styret har også gitt uttalelse til kommunen om at de gamle kommunenavnene Byneset og Leinstrand må bevares og gjøres kjent gjennom hensiktsmessig skilting.

Året 2005 er snart over og vil bli en del av vår nyere historie. Når en driver med historisk gransking ser en hvor verdifullt det er med skriftelige kilder. Tenk derfor over om ikke du bør begynne å føre en enkel oversikt der du skriver ned noen av de små og

store hendelser i ditt dagligliv. Snarere enn du tror vil dette bli til nytte og glede for dine etterkommere. Eller du kanskje vil gjøre det litt grundigere. Ta utgangspunkt i bygdaboka og skriv din egen slektshistorie.

Styret er glad for den store oppslutning det er om historielagets virksomhet og vil rette en hjertelig takk til alle for store og små bidrag. Vårt ønske er at laget fortsatt kan få være et redskap til å videreføre tradisjoner og skape trivsel på den kjære heimbygda vår.

For styret i Byneset Historielag,  
Sivert Løvseth.

## **Flyet som gikk ned ved Frøseth i 1940**

Av Ivar Rye

**D**en 13. Juni 1940 kl.02.15 måtte et britisk rekognoseringsfly nødlande i fjorden mellom Frøseth og Frøsetskjæret, Ca. 100 meter ut fra land. (Se for øvrig skisse, hvor stedet for flyets styrtet er avmerket med et kryss).

Flyet holdt meget lav høyde fra

Trondheim og utover mot Byneset. Like før Flak fikk tyskerne kontakt, med 2 fly. Disse var av fabrikat Messersmith og hadde en vesentlig større fart enn det engelske flyet. De nådde det igjen like før de nådde Frøsetskjæret og åpnet omgående ild mot det engelske flyet. Det fikk flere treffere og måtte nødlande og

begynte å synke. Det var en lys sommernatt og larmen fra flyene og skytingen vekket folk hele veien utover mot Frøseth.

De to britiske flygerne om bord Antony og Thomas Mc Kee (visstnok ikke brødre) ble reddet i land av Arnt Olsen og Olav Arntsen Frøseth, far og sønn. De foretok nødvendige forbindinger, især på den ene som var blitt oppskåret i ansiktet av splinter fra frontruta.

Det ble så skaffet skyss, og de ble kjørt av Nikolai Haugrønning til Trondheim's Hospital hvor de fikk behandling av norsk lege og sykepleierske. Etter endt rekonvalesens meldte de seg selv for de tyske myndigheter.

I 1940 regnet ingen av de stridende parter med at krigen skulle vare mer enn et par måneder og de tok derfor ingen unødig sjanse ved flukt. Intet skulle imidlertid vise seg mere feil enn dette.

Det er svært grunt der hvor flyet gikk ned, og flyets bakkropp ble delvis liggende over vann.

Olav og Arnt Frøseth rodde ut til fly-

et og fikk flygerne med til land. Flyet ble tatt i land, karikaturtegningene på flyets kropp ble fjernet, og flyet

ble tatt til Trondheim for nærmere undersøkelse.

Her skulle denne beretningen egentlig sluttet, men den fikk en fortsettelse mange år senere. I 1949 mente Arnt Frøseth at han kunne gjenkjenne Antony på et foto fra en tysk fangeleir. Dette førte imidlertid ikke til noen gjenforening eller forbindelse..



Arnt Frøseth

Men så i mars 1955, fikk Arnt Frøseth gjennom BBC- korrespondent og forfatter A. H. Rasmussen kontakt med den ene flygeren Thomas Mc Kee. Han var da om bord i jageren Sheffield på Maltas havn og han (Rasmussen) formidlet kontakt med Arnt O. Frøseth. Den andre flygeren Antony Mc Fee, fikk de ingen kontakt med senere.

Med Thomas Mc Kee fikk så Arnt god kontakt med og inviterte han til Frøseth på laksemiddag i 1956. I den anledning hadde Thomas lært seg noen få ord på norsk og selv om

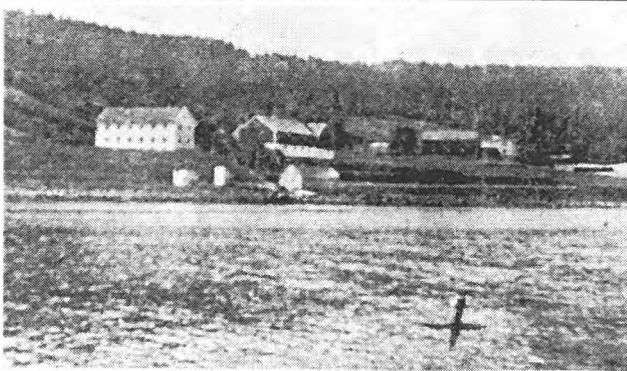


de ikke forsto særlig mye hva den andre hadde å si fikk de i alle fall et trivelig møte og kunne friske opp de dramatiske døgnene i 1940.



*Basert blant annet på en artikkel i Adresseavisen den 17. mars 1955.*

*Foto: Adresseavisen.*



## Grensesteiner

Historielaget har i sommer pusset opp merkesteinene for gamle Byneset kommune, disse er ved Svartbekken og mot Leinstrand grense ved Skogstad.

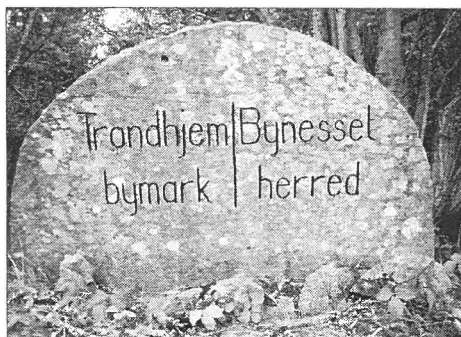


Foto: Ivar Grostad

## Onsøyhåggån som scene for skuespill om 1905

**Onsøyhåggån slik den ligger i dag, er en verdigfull plass som kan brukes i mange anledninger. Hvis det er i ordnede former, tillater husmann Martin Rye, det meste. Som en skoleklasse fra Spongdal, fikk vi disponere hele bruket en ettermiddag og ei natt. Her får dere lese hva vi brukte tida til.**

En fin junikveld var 6.klasse ved Spongdal skole samla sammen med sine familier for å markere slutten på skoleåret. Kveldens høydepunkt var framvisninga av et skuespill som noen i klassen hadde laga. Inspirasjon til dette hadde de fått da de var på "Storyline 1905" på Sverresborg tidligere på våren.

Skuespillet var skrevet slik at handlinga foregikk i 1905 på en vanlig gård i Trøndelag. I løpet av skuespillet fikk de besøk av ei gruppe barn fra 2005 som ikke forstod noe av hva som foregikk på tunet på Onsøyhåggån. Tunet som scene var ypperlig, og skuespillerne kom både fra jordet, kjøkkenet og stallen. Publikum satt der de hadde mulighet. Selv om det var dårlig med lydutstyr, fikk de fleste med seg handlinga.

Før skuespillet var alle sammen, ca 100, med på en enkel historisk løype. Den gikk forbi en del av husmannsplassene lenger opp mot Bymarka, videre mot Rømgrautsbrua og nedover Fossbakkan til løypa gikk over elva til Onsøyhåggån.

Dette skriver Inger Kviseth om skuespillet:

Mine damer og herrer!

Dere skal nå få høre historien som handler om Kurt, Alex, Silje og Malin.

Dette skuespillet er skrevet av Hanne Vikan, Bente Kjørstad og Inger Kviseth.

Framvisninga fant sted oppe i Onsøyhåggån like før sommerferien under avslutningen til den gangs 6.klasse på Spongdal.

Skuespillet handlet som sagt om Kurt, Alex, Silje og Malin, fire venner som fant en tidsmaskin og reiste tilbake i tid.

De reiste tilbake til 1905 (i anledning Norges hundre års jubileum som selvstendig nasjon).

Der kom de til en gård og lærte seg hvordan det var i 1905.

De lærte og lage klappkak og mye mer, og det var i følge dem selv det mest morsomme de noen gang har vært med på. Kurt lærte seg faktisk litt folkeskikk.

Da de kom dit, var de kledd i 2005 klær. Kurt var skikkelig lat og uskikkelig. Men da de kom tilbake hadde han også lært noe nytt akkurat som de andre, og de var overlykkelig.

De hjalp til med å lage skyttergraver. Kurt ble forskrekket over at det var krig.

Alex hjalp til med maten og ble forskrekket over at det ikke fantes miksmaster.

Malin ble forskrekket over kattematen og Silje over at det ikke fantes melkemaskiner. De syntes at det bare

var veldig forvirrende å være der. Det var, i følge de på gården, like skremmende da Kurts telefon ringte, og moren hans sa at de måtte komme hjem.

Dette var en lærerik reise for oss alle fordi vi i klassen fikk undersøkt og lært oss mye mer om 1905.

Dette skuespillet ble kanskje mest laget fordi vi skulle lære mer om forskjellene mellom 2005 og 1905, og gjett om vi lærte mye.

Så her er forskjellen: Vi skal være glad for at vi ikke har krig og at vi har elektrisitet.

Det var et morosomt skuespill og som sagt vi lærte mer enn noen gang. Jeg var ikke der under skuespillet,



På bildet ser vi folka på gården Onsøyhåggån 1905. De driver på med sine vanlige gjøremål, men i dag har de fått besøk fra 2005.

men jeg har forhørt meg i klassen. I følge Hanne og Bente gikk det ikke så veldig bra. De sier at skuespillerne glemte replikkene sine og sånn. Men det var nok overdrevet. Alle tilskuerne syntes det var morosomt og lærerikt. De koste seg alle sammen.

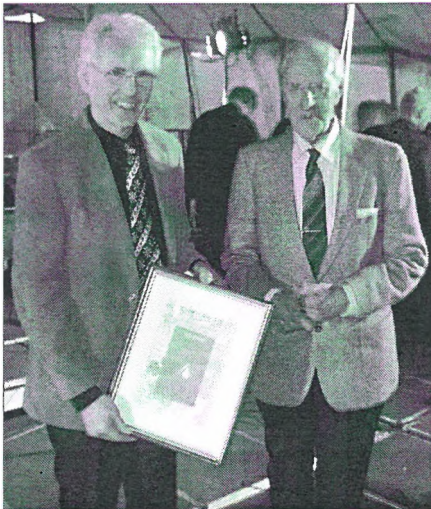
*Inger Kviseth*

De voksne og familiene ellers avslutta kvelden med grilling på Onsøyhåggåns nyinnkjøpte grill.

Så kom et nytt høydepunkt. Telta som elevene skulle overnatte i, ble satt opp. Det viste seg at gårdsplassen også egnet seg ypperlig som teltplass. At det viste seg å være mer moro å sitte på låvebrua i soveposene enn å ligge i telt, er ei anna historie. Dette ble ei avslutning på skoleåret som mange vil minnes. Onsøyhåggån sitter fast i minnet.

*Ingegjerd Opland*

## Bynessangen



Sivert Løvseth t.v. og Knut Hove med diplom.

Under årets Bynesdag den 28. mai ble Bynessangen offentliggjort. Vinnerbidragene kom fra Sivert Løvseth tekst og Knut Hove melodi.

I trekningen blant de innsendte stemmene ble Gunnar Jacobsen og Lars Selbek vinnere.



Tekst og foto:  
*Ivar Grostad*

# Sorenskriver Ingelbrecht Knutssøn

**1776 - 14. desember - 1976**

Det er kanskje ikke mange som nu forbinder noe med navnet Ingelbrecht Knutssøn, og dog var han i sin tid landskjent og æret som få andre. Han kom inn idet politiske liv i en periode da kampen sto om å forsvare Grunnloven og Norges plass innen unionen med Sverige, og ble en førerskikkelse på Stortinget 1818 – 1824.

Professor Sars skriver bl.a.: Særlig på disse to siste ting (1821 og 1824) spilte han nesten den samme rolle som Christie på tingene 1815, 1816, 1818. Han ble valgt inn i alle viktige komirèer og fikk bære en større arbeidsbyrde enn noen annen. Han satt på disse ting sammen med menn som Christian Krogh, grev Wedel, brødrene Falsen, Georg Sverdrup med flere og raget over dem alle sammen. Ingen øvet så meget innflytelse som han....han var den allmektige... Det må ha vært en personlighet av usedvanlige dimensjoner.

Knutssøn ble født på gården Brenslan på Byneset 14. desember 1776, og 200 årsgdagen gir grunn til å minnes ham. Hans far, Knud Ingebrigtsen



Houghjør, hørte til en av bygdens fremste slekter. Moren Guri Kjeldsdatter Brødreskift som var fra Stadsbygd, hadde også slekt på Byneset. Det vokste opp 9 barn i hjemmet med Ingelbrecht som den eldste. Faren mente han egnet seg bedre for boklig lærdom enn for gårdsdriftens fysiske anstrengelser og lot ham i 10-årsalderen være et års tid i Trondheim for å

få undervisning av en farbror som var overskolemester ved Waisenhuset.

Som 16 åring kom han atter til Trondheim og var først ansatt i 3 år ved tollkontoret, derpå et år hos sorenskriver Claus Koefoed og til slutt hos by- og rådstueskriveren.

Med oppsparte midler dro han sommeren 1803 til København, fortsatte sine forberedelser ved universitetet der og avla i 1804 juridisk eksamen. Hans professor utalte i sin attest at Ingelbrecht Knutssøn hadde ” ved sine utarbeidelser lagt for dagen at han besitter rosverdige innsikter, god dømmekraft og talent til å uttrykke sine tanker, - hvilket mitt omdømme ennvidere er blitt stadfestet ved hans offentlige eksamen, hvilken han i april måned d.å. har utstått med særdeles berømmelse”

### Bryllup

Den 27-år gamle nordmannen fikk ansettelse som fullmektig hos amtmanden I Sore. Etter et halvt års tid flyttet han tilbake til København, ble fullmektig hos en høyesterettsadvokat og begynte 1807 som selvstendig advokat, eller som det het, overrettsprokurator.

Knudssøns forlovede Marie Elisabeth Borck kom fra Trondheim og de giftet seg i København den 16. februar 1808.

### Til Finnmark

Lengselen hjem til Norge hadde etterhvert gjort seg gjeldende, og i 1809 søkte Knudssøn det ledige embede som sorenskriver i Finnmark., Det fortelles at han i den anledning hadde foretrede for Fredrik VI. Knudssøn og hustru tok bopel i Talvik, og i 5 år bestyrte han det vidstrakte, tynt befolkede sorenskriveri, som den gang var hele Finnmark fylke. I 1816 flyttet de til Molde etter at han var utnevnt til embetet som byfogd der og som sorenskriver i Romsdal.

Endelig gikk i januar 1822 ferden til hjemlige trakter. Knudssøn tiltrådte Strinda og Selbu sorenskriverembete, hvis distrikt omfattet Byneset, Geitastrand, Børsa, Skaun, Buvik, Leinstrand, Klæbu, Tiller, Strinda, Malvik, Selbu og Tydal.

Trondheim ble bostedet, men titt og ofte besøktes slekt og venner på Byneset. Knudssøns gamle far hadde gleden av å oppleve sin sønn som bygdens ”skriver”.

I klubbelskapet Harmonien valgtes han til presiderendè direktør. Han var medlem av Det kgl. Norske Videnskabers Selskab. Professor Koht karakteriserte Ingelbrecht Knutssøn som en nidkjær og pliktoppfyllende embetsmann, et godt juridisk hode, men tilføyer han, sin største rolle kom Knudssøn til å spille som stortingsmann.



### **På Stortinget.**

Han ble valgt som stortingsmann 1818 for Molde og Kristiansund, og på nytt 1821. Så vel på disse Storting som på det overordentlige Storting 1822 avga han møte. Fra Trondheim ble han innvalgt på tinget 1824.

Han fikk hurtig en fremskutt stilling, ble allerede 1818 sekretær i Stortinget og i de senere samlinger tidvis stortingspresident og odelstingspresident.

### **Stor Innflytelse**

Som medlem av konstitusjonskomiteen i 1824 tok han standpunkt mot Kongens og regjeringens forslag om forandringer i Grunnloven.

I sin holdning var han nasjonal og uten opprørske tilbøyeligheter.

Han stod i godt forhold til Kongen, Carl Johan, og mottok hjelp fra ham i en vanskelig økonomisk situasjon — flyttingen fra embete til embete medførte store utgifter, og den politiske virksomhet reduserte sterkt hans embetsinntekter. I 1822 fikk han ridderkorset av Nordstjerneordenen, og i

1823 var han medlem av Stortingets deputasjon, til bryllupet for Kronprinsen, den senere Oscar I. Han avslo tilbud om utnevning til amtmann i Hedmark, foretrakk å være sorenskriver.

### **Helsen svikter**

Hans legemlige konstitusjon hadde aldri vært sterk: De Lange reiser til sjøs og på viddene i Finnmark slet hårdt på ham og den store arbeidsbyrde han påtok seg som politiker svekket ytterligere hans krefter. I slutten av året 1825 kom han på sykeleie. Tross dette fortsatte han å lede sitt sorenskriveri og lot kontorekspedisjoner foredra for seg mens han lå til sengs. Den 21. mars 1826 ebbet livet ut, før han hadde nådd 50 årsalder.

Den altfor tidlige bortgang vakte sorg og deltagelse i vide kretser. Hans minne ble æret i artikler og i dikt, bl.a av Mauritz Hansen, Conrad Nicolai Schwach og den 18 år gamle Henrik Wergeland.

Hustruen satt tilbake med 4 uforsørkede barn — en datter og tre sønner. Ingelbrecht Knudssen er gravlagt ved Vår Frue kirke, syd for koret. På den store stenplate legges krans hver 1. mai. Gater er oppkalt etter ham i Trondheim og i Oslo. På sorenskriverkontoret holder det malte portrett hans minne vedlike.

*Dette er et utdrag av en artikkel som sto i Adresseavisen den 9. desember 1976.*

*Skrevet av Sorenskriver Paul Hjelm-Hansen i anledning 200 årsdagen for Ingebrigt Knutssøns fødsel.*

*Ivar Grostad*

## **MEDLEMSKONTINGENT for 2006**

På motstående side finner du giroblankett for medlemskontingenten for år 2006.

Kontingenten er som før

**kr. 100,- pr. Person.**

### **Viktig !**

Husk å skrive avsenders **navn og adresse i avsenderfeltet på giroen.** Det er **ikke nok** å signere i kvitteringsfeltet på giroen, da dette feltet blir skravert over av banken, og er derfor uleselig når meldingen kommer til oss, og banken har ikke lov å opplyse hvem som har den og den konto.

Ønsker du imidlertid å støtte arbeidet vårt uten å binde deg som medlem, kan du gjerne benytte blanketten. Du stryker bare teksten kontingent og skriver gave isteden.

*Vi takker hjerteligst  
for den støtte vi får!*

-----klipp her og send inn-----

-----klipp her og send inn-----



### Kvittering

Innbetalt til konto

Beløp

Betalerens kontonummer

Blankettnummer

6130596244

Betalingsinformasjon

### GIRO

Betalings-  
frist

Underskrift ved girering

MEDLEMSKONTINGENT FOR 2006

Betalt av

Betalt til

**Byneset Historielag**  
v/Ole A. By, Martin Haugens v. 23  
7070 Bosberg

Belast  
konto

Kvittering  
tilbake

Kundeidentifikasjon (KID)

Kroner

Øre

Til konto

Blankettnummer

< > 4285.07.91516 <6130596244>



## En saga om slit

# Gjertrud Andersdatter

I alle tider har det vært stor forskjell på fattig og på rik. I dag kjenner vi til noen som faller utenfor samfunnets beste sider, mens mange andre soler seg på den grønne gren. Kampen for arbeid og en god bit av matfatet var nok mye større i eldre tider enn i dag.

Gjertrud Andersdatter hadde nok mange tunge stunder selv om hun på noen områder kunne oppfattes som rik. Hun oppnådde ikke å bli gift kone på en gård eller en husmannsplass. Om det var hennes egen feil eller de kavalerer hun hadde som var årsak til det skal være usagt.

Gjertrud ble født 9. mars 1818 på gården Megård på Byneset. Hennes foreldre var gårdbruker Anders Jonssen Megård og hans hustru i andre ekteskap Gurri Ericksdatter Grøset. Gjertrud begynte som de aller fleste ungjenter på den tiden som tjenestejente på en gård.

Hun kom til en av Gaustadgårdene, trolig var det Perstu, hvor hun var i tjeneste både inne med matlaging og vasking og også ute i fjøset.

Der ble hun kjent med en dreng Ole Pedersen Ringvoll og de innledet et

kjærlighetsforhold.

Ole kom fra en av de to plasser som var bebodd under gården Ringvoll på Leinstrand. Vi sakser fra Leinstrandboka: "Plassen lå omtrent 100 meter øst for Ringvollhaugen, på rabben som grenser mot den gamle plassen Haugen under Leinum (nå Bakketun 5/27)".

På plassen bodde enken Marit med guttene Anders og Ole Pederssønner og datteren Elen som ble gift med husmannen Jørgen i Haugen.

Det var nok denne Ole Pedersen som kom i tjeneste på Gaustad og som innledet et forhold til Gjertrud. Vi må huske at ingen av dem hadde noen økonomi slik at de kunne få seg en liten jordlapp og sett opp ei lita stue. Derfor måtte de leve som kjærestepar.

Forholdet resulterte i at 3 sønner kom til verden.

1. Anders født 10. juni 1838.

2. Lars født 8. okt. 1840.

3. Gudmund født 19. sept. 1846.

Nå var kanskje ikke Ole Pedersen den mest trufaste følgesvenn for Gjertrud. Den 21. januar 1846 fikk han en sønn Peder og guttens mor var Ingeborg Pedersdatter Brånestingen.

Forholdet mellom Gjertrud og Ole ble nok slutt etter dette.

Etter ei tid flyttet Gjertrud til Langørgen øvre nordre som husholderske til Amund Jonsen Langørgen som overtok gården i 1852.

Dette resulterte i at Gjertrud "ble ban-diger" igjen og de fikk to jenter.

1. Marit født 6. februar 1854
2. Karen født 20. januar 1856

I 1860 giftet Amund Langørgen seg med en enke fra Trondheim, Gjertrud Fredrikke Nilsen.

Det er trolig at Gjertrud Andersdatter allerede da var flyttet fra gården. Senere finner vi opplysninger om henne ved folketellingen 1865 da hun bodde på Rønningen under Berg Mortenstu sammen med husmannsenke Marit Christoffersdatter Berg. Plassen er i dag eget gårdsbruk og eies av Marie Syrstad.

Da datteren Marit giftet seg med Kristen Olsen Gaustad i Perstu i 1871 flyttet Gjertrud inn som husholderske og var det fram til datteren emigrerte til USA i 1885.

Gjertrud døde 30. mars 1888, 70 år gammel. Hun døde av kreft og bosted var Berg.

Et strevsomt liv med mange sorger, men også noen gleder var slutt. De 5 barna ble alle "satt bort" slik at hun opplevde ikke den lykke å se

sine egne barn vokse opp i sin egen nærhet.

Allikevel fikk barna det godt i oppveksten og kom seg godt fram i livet.

Ja hvordan gikk det med dem ?

En kort oversikt over barnas oppvekst og arbeid.

Anders Olsen Gaustad født 1838 fikk sin oppvekst på husmannsplassen Gaustadbakken som lå like opp for gården Perstu der Gjertrud arbeidet. Han ble senere dreng i Perstu og fikk et jordstykke oppå Bakkhaugan hvor han bygde opp en husmannsplass. Han giftet seg i 1874 med Johanne Karoline Braa. Hun var født på Hallset-trøen i Strinda. Før Anders giftet seg hadde han 3 barn med Karen Eriksdatter Løvset. I ekteskapet med Karoline hadde de 5 barn Anders døde 5. juni 1912. Karoline døde 23. april 1922 av gulsott.

Lars Olsen Gaustad født 1840 vokste nok opp i samme området. Ved folketellingen 1865 bor han på Brålykken. Han bodde der som "inderst" og for rundt på gårdene på forefallende arbeid. I 1864 giftet han seg med Margrete Olsdtr. Muleplass.

Senere flyttet han til Trondheim og skrev seg da for Lars Olsen Høyem. Der bodde de på Ilevolden 50. Deres barnebarn Mina ble senere adoptert



til Martin og Karen Grande på Grande ranchen i Montana.

Gudmund Olsen født 1846 vokste trolig opp på gården Grostad. Ved konfirmasjonen og senere da han i 1877 flyttet til Trondheim brukte han navnet Gudmund Olsen Grostad.

Både i 1865 og i 1875 arbeidet han på gården Håbjørg.

I 1888 finner vi han igjen i Trondheim og da skrev han seg for Gudmund Haugbjørg Olsen.

Hans etterkommere ble skipskapteiner og familie bor fortsatt i Trondheim.

Marit Amundsdatter født 1854 vokste opp på Gaustadbakken plass. Der var hun frem til at hun i 1871 giftet seg bare 17 år gammel med gårdbruker Christen Olsen Gaustad som da var 63 år.

De fikk til sammen 6 barn, hvorav 5 vokste opp og alle emigrerte til Amerika.

Marit ble enke i 1883 bare 29 år gammel. I 1885 emigrerte hun til Meagher Montana.

Karen Amundsdatter født 1856 vokste opp hos Marit Andersdatter husmannsenke på Høstadplass. I 1880 reiste hun til Meagher Montana. Der ble hun gift med Martin Grande fra Verran. De eide M.T.Grady ranch

som var på 160.000 dekar. Til den ranchen kom det mange Bynesinger da de emigrerte til Amerika. Dessverre ble Karen og Martin barnløse. Derfor adopterte de Mina Berg som var barnebarn av Karen's bror Lars. Hennes sønn Normann Voldseth har gitt opplysninger om slekten i USA.

Gjertrud Andersdatter var en slitets adelsdame. Hva hun måtte slite og forsake kan vi vel knapt tenke oss. Allikevel var det en stor glede å se sine barn vokse opp, stifte familie og komme seg fram i verden. Den beste tida hadde nok Gjertrud etter at datteren Marit giftet seg og bosatte seg i Perstu. Da arbeidet Gjertrud for en av sine egne barn og hun fikk gleden av å se sine egne barnebarn vokse opp. En stor sorg kom nok da familien emigrerte til Amerika, men slik tror jeg ikke alle så det. Der lå det nok en ny framtid foran de som reiste. En framtid som de som ble hjemme knapt kunne forestille seg.

*Arne Håbjørg*



## **Julegris på Byneset**

### **Tradisjoner og framgangsmåte ved slakting og tilberedning av slakteproduktene**

**H**istorielaget har nettopp avsluttet arbeidet med en film på DVD om slakting og tilberedning av julegrisen. Sammen med flere aktører fra bygda vår har Hans Bollingmo, som til daglig er ansatt ved Tambartun i Melhus, tatt opp og redigert en film med varighet på ca. 45 minutter. Filmen omhandler tradisjoner, teknikker og miljø omkring slakting og tilberedning av de ulike produktene fra grisen og avsluttes med opptak fra et festmåltid. Opptakene er gjort i

og omkring eldre bygninger i Onsøygrenda og på gårdsmuseet hos Anna og Odd Kviseth. Per Skjervold har koordinert arbeidet med filmen og Ivar Grostad fra styret i Historielaget har laget omslaget på DVD-kassetten. Dette er blitt en opplysende og underholdende film som vi håper mange vil sikre seg. Den inngår i Historielagets opplysningsfilmer om gamle skikker og tradisjoner på Byneset. DVD'en koster 150 kr.

## **Bok om konfirmanter på Byneset 1860-2005**

**H**istorielaget har tatt initiativ til en bok om konfirmanter på Byneset. Fra 1860 og fram til 1913 har vi bare navna på konfirmantene, når de ble konfirmert og hvilken prest som konfirmerte dem. Så langt har vi ikke greid å framskaffe bilder lenger tilbake enn 1914. Men fra da regner vi med å ha de komplette bildene med navn på konfirmantene til og med 2005. Arne Håbjørg og Magnar

Graneggen har sammen med styret i Historielaget stått for innsamling og bearbeiding av stoffet. Boka vil bli på ca. 170 sider og i samme format som Bygdeboka. Etter planen er den ferdig til salg i løpet av sommeren/høsten 2006. Derfor er den selvsagt høyst aktuell som julegave i 2006!

*Ola Røstum*

## Kjøbmann Olaf Braaes legat

**En driftig kjøpmann med sitt opphav fra Byneset gjorde stor suksess som kjøpmann i Trondheim på slutten av 1800-tallet. Som ugift 29-åring etablerte Olaf Braae et legat til fordel for unge mennesker fra Trondheim eller Byneset som ønsket seg en handelsutdannelse. Selv ble han utsatt for en tragisk ulykke noen år senere.**

Olaf Konrad Braae var født i Trondheim 26. november i 1865, og ble her en suksessrik kjøpmann. Hans foreldre var Knud Olsen Braae og hustru Maren (født Stav). Olaf hadde to yngre søstre, Gyda Marie og Inga.

Faren var født på Store Braa på Byneset i 1822 og kom i slutten av førtiårene til Trondheim. Han solgte gården på Byneset og kjøpte gård i Kongens gate nr 29 hvor han begynte "alminnelig bondehandel". Maren Braae var født på Leinstrand i 1833 og døde i 1890. Det sies at Knud angret på salget av gården på Byneset. Hver ledige helg dro han utover til Byneset, nærmere bestemt til Lauglo, hvor han kunne se Store Braa

Olaf begynte etter endt skolegang å

arbeide i sin fars forretning, og etter farens død i 1894 overtok han driften av forretningen. Hans skulle vise seg å være en svært driftig og flink forretningsmann. Forretningen som tidligere ble drevet i en beskjeden målestokk, ble under Olafs ledelse utvidet til en betydelig virksomhet innen korn, mel og kolonialvarer engros.

Braae var interessert i samfunnsmessige og politiske spørsmål. Han tilhørte venstrepartiet og var regnet blant de mest fremtredende blant de yngre krefter i partiet. Han fikk dessverre ikke muligheten til å drive politikken og forretningen særlig lenge....

Han hadde i 1897 kjøpt "Enighetens mølle" i Nyveien. Planen var å utvide denne virksomheten, ved å bygge ut og å reparere det som var behovet. Lørdag kveld 10. juli i 1897 var han der for å se hvordan arbeidet skred fremover på mølla. Sammen med møllemesteren gikk han ut på et stillas svært høyt over bakken. Bordene de stod på knakk under dem og begge falt ned. Braae slo seg i hjel på stedet, mens møllemesteren ble hardt skadet. Olaf Braae ble bare 32 år.

Han var ugift. Ved testamentet av 25.nov 1894, 29 år gammel, hadde han bestemt at hans etterlatte formue med visse fradrag skulle andvendes til opprettelse av et legat hvor midlene skulle brukes til å gi ”gutter og piker av Trondhjem eller Byneæsset handelsutdannelse”.

Den årlige utdeling foregikk 10.juli, testators dødsdag. Første utbetaling fant sted i året 1903. Vi vet at i 1921 ble det utdelt 1300 kr. 1 porsjon på 100 kr, 4 porsjoner på 200 kr og 1 på 400.

Legatet eide pr 1.januar i 1922 kr 49972,35.

Etter hvert blir de gamle legatene så små at de slåes sammen. Dette etter samtykke fra Fylkesmannen. Vi får opplyst på legatkontoret at dette legatet er slått sammen med 14 andre legat og inngår i potten for utdanningslegat.

### Legatene på Byneset

- Elling Gaustads fattiglegat fra 1878
- Randi Olsdatter Hangers skolelegat. Til opplysnings fremme. 1879
- Randi Olsdatter Hangerås fattiglegat fra 1885
- Marit J. Høyems stiftelse. Til verdig trengende 1907
- Ole og Jodda Gaustads legat. Til verdig trengende. 1913

- Lars O. Gaustads stiftelser. Til trengende gamle. 1913
- Marit J. Høyems diakonisselegat. Brukes til å lønne sykepleiere og diakonisser. 1913
- John O. Høstads legat. Til fordel for gårdbruker og arbeiderstanden på Byneset. 1918
- Syver Crist og hustru Randi Crists legat. Denne til stell og vedlikehold av kirkegården på Byneset. 1923
- Jens Iversen Skolvolds legat. Til fordel for fattige i bygda som ikke fikk annen understøttelse. 1924
- Lars og Berit Høyems legat. Til sykepleien på Byneset. 1922.
- Lars og Marit Oplands legat. Til beste for Byneset gamlehjem. 1925
- John og Berit Sunds legat. Til fattige barns bekledning. 1930.
- Lars L. Elgseth og hustru Anna Sivertsdatters legat. Til hjelp for verdig trengende på Byneset. 1932.
- Ole og Berit Haugums legat. Til bekjempelse av tuberkulosen på Byneset. 1933.
- Erik og Andrea Flaks legat. Verdig trengende som ikke fikk fattigunderstøttelse. 1916
- Lars og Karen Braa`s legat. Til drift av Byneset gamlehjem. 1935
- Ole og Guri Veviks legat. Til fremme av skog- og hagebruket på Byneset. 1936.

Stor takk for verdifulle bidrag til artikkelen rettes til Bjørn Røstum og Arne Håbjørg

*Anne Lise Berg*

## Forlis på Byfjorden i juni 1842

”Den 27. juni f. år kullseilte 2 mann på en reise fra Orkdalen til Stadsbygden, nemlig Paul Andersen og Ole Larsen Vemundstad fra Stadsbygden – omtrent midt i fjorden eller noe over ½ mil fra Byneslandet.

Da kl. var omtrent 7 om morgenen hørte vi ropet av de forulykkede, men formedelst den lange avstand, og da det var en storm av nord med overordentlig sjøgang, tvilte vi på om vi i det hele tatt ville være så heldige å nå hvelvet mens mennene enda var i stand til å holde seg på det. Men kl. 8 nådde vi fram og fant begge i live, skjønt den ene var døden nær og slettes ikke kunne hjelpe seg selv.

Ved å nærme oss hvelvet i den svære sjøgang med vår lille båt så det virkelig ut til at vi alle skulle bli dødens rov, men vi kom – Gud være lovet – derfra med livet.

De reddede foarklarte at kl. var omtrent 3 om morgenen da båten gikk rundt, og på grunn av at de var midt i fjorden hadde de lite håp om redning. De tvilte på om deres rop kunne høres, noe som heller ikke hadde vært tilfelle, om vi ikke tilfeldigvis hadde gått opp i marken for å hugge, for nede ved sjøen var det aldeles umulig å høre deres rop.”

Sokneprest Petersen opplyser at redningsmennene var Sivert og Ole Frøseth. Da de kom ned til stranden og skulle sette ut båten, fikk de med seg to andre. Haftor Langørgen og Anders Onsøyen, som arbeidet på et naust i nærheten. De hadde en firoring som ble brukt under redningen. Senere kom en annen båt fra Frøseth som hjalp dem med å snu og lense den kantrede båten.

(Statsarkivet, Stiftsamtn.  
Arkiv G200, nr.726/1843).

Kommentar.

Takk til Lars Elverum fra Børsa som har sendt oss denne historien. Lars har aner fra Byneset.

”Formedelst” betyr på grunn av.

Personene som her er omtalt er når det gjelder Sivert og Ole Frøseth vanskelig å si hvem var. Men de var trolig sønner av Arnt Gudmundsen og Mali Knudsdr. på Frøset.

Haftor Olsen Langørgen født 1821 på Langørgen Bukta.

Anders Hemingsen Onsøyen f. 1790 i Skaun, plassmann på Onsøyhagen. Sokneprest Christian Petersen f. 1801 i Oslo død 1875. Han var prest på Byneset fra 1832 til 1842. Han

var også bygdas første ordfører fra 1837 til 1842, senere også ordfører i Trondheim. Han var stortingsmann i

flere perioder og ridder av St. Olav. Avskrift og kommentar.  
*Ivar Grostad*

## Anne B. Ragde

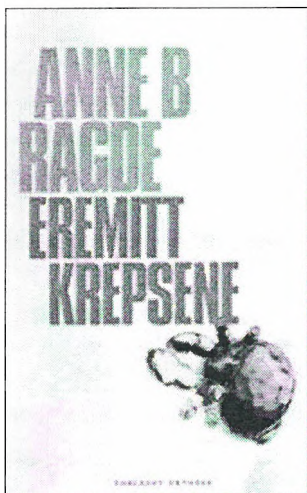
Forfatteren utga i fjor romanen *Berlinerpopplene*. Handlingen i boka er lagt til gården "Neshov" på Byneset, der møter vi bla. brødrene Tor, Margido og Erlend. Hun har med denne boka virkelig satt Byneset på kartet.

Anne B. Ragde fikk Riksmålsprisen for denne boka.

Den er også innlest som lydbok av skuespiller Anders B. Andersen, han har sikret seg filmrettighetene til boka.

Så kanskje blir Byneset bakteppe i en norsk spillefilm.

Nå i august 2005 kom andre bok om familien på "Neshov", den heter *Eremittkrepsen*.



Ifølge Oktober forlag har bøkene nå ett opplag på 230 000 for *Berlinerpopplene* i pocket og innbundet, og *Eremittkrepsen* innbundet.

Rettighetene til bøkene er også solgt til utlandet.

Det var en stor artikkel i *Adresseavisen* om Anne B. Ragde og *Berlinerpopplene* i *Brålia* den 30 desember 2004.

Historielaget har vært i kontakt med Anne B. Ragde, og hun kommer og kåserer på vårt møte til våren. Det blir interessant å høre hvordan hun har arbeidet med disse bøkene.

*Ivar Grostad*



# Onsøyhåggån 2005

Av Martin Rye

Styret i Stiftelsen Onsøyhåggån har også i år bestått av: Sekretær, Bjørn Haug, Styremedlem, Reidar Bjørnbeth, og leder/kasserer, Martin Rye.

Det er i arbeidsåret 2005 avholdt 1 styremøte. Saker til behandling var planlegging av arbeidsoppgaver i 2005. Det ble vedtatt å bruke sommeren til opprydding i uthuset. Videre ble det diskutert om stiftelsen skulle gå til innkjøp av en gassgrill til bruk i forskjellige anledninger. Det ble vedtatt at en gassgrill kjøpes inn. Den er nå på plass, og er brukt med stort hell flere ganger i sommer. Ryddingen i uthuset ble det lite av, men derimot har vi hatt bra med besøk på plassen, både av lokalbefolkning og av amerikanere som var på besøk på Byneset.

Vi må betrakte dette året som et kvileår. Mye av skylda for den svake innsatsen i år, må lederen ta på sin kappe. Liten innsatsvilje og dårlig form.

Men noen dugnadstimer ble det i form av vasking og rydding i våningshuset, grasklipping og orientering ved besøk. Til sammen ca 60- 70 timer.

Av de som var på besøk på plassen kan nevnes:

24.02. Barnehagen på Rye på vinterbesøk. Godt vær, men kaldt. Men det ble tent opp både i kammerset og på kjøkkenet, så det ble godt og varmt.

24.05. Styremøte i stiftelsen.

07.06. Bygdekvinnelaget hadde utflukt med grilling. Dårlig vær. Den nyinnkjøpte grillen ble brukt for første gang.

09 06 Erling Stene på besøk med amerikanere

14.06. Sons of Norway hadde sommermøte på plassen. Godt vær men litt kalt.

16.06. Barnehagen på Rye hadde utedag på plassen. De første møtte opp ca 07.30 og avsluttet ca 16.30.

16.06. Ingegjerd Opland med sin skoleklasse hadde skoleavslutning på kvelden. De framførte et selvskrevet tablå som omhandlet forskjeller i tiden mellom 1 905 - 2005. Foreldre og besteforeldre var innbudt. Ca 105 personer overvar framvisninga og grillingen etterpå. Ca 50-60 personer overnatta i telt. Fint

vær om kvelden, men regn på morgenvisten. Det var meget fint ryddet opp etter den vellykka kvelden og overnattingen.

18.06. Asbjøm Megård på besøk med amerikanere.

30.06. Syforeninga på Rye med foresatte (bedre halvdel) hadde sesongavslutning med grilling, kaffe og kaker. Godt vær.

07.09. Onsdagstrimerne besøkte plassen for resting og allsang, Godt vær ca. 50 deltakere var med.

Arljot By var også på besøk med amerikanere i september. Ansatte i barnehagen på Rye var også på besøk en kveld i september.

I vinter hadde vi på nytt besøk av en gjest vi gjerne skulle ha vært foruten, nemlig hakkespetten. Den har nå skaffet seg ca 30 hull på uthusveg-gene.

Til slutt vil styret få takke alle som har bidratt til at husmannsplassen er og blir et fint sted å komme til, økonomien er fortsatt bra takket være at arbeidet er utført på dugnad, og at vi stort sett bar vært selvforsynt med materialer.

Styret i Stiftelsen Onsøyhåggån vil med dette få takke for året som er gått, og ønsker alle en riktig GOD JUL og ETT GODT NYTT ÅR 2006.



## Julenøtter 2005

30 spørsmål som i år krever absolutte og eksakte svar. Det gis ikke alternativer.

Som en veiledning er spørsmålene satt opp slik at det er stigende rekke-

følge for både navnesvar (alfabetisk) og (års-)tall, selv om typer svar kommer om hverandre.

Lykke til, og GOD JUL ønskes alle av Ole.

	SPØRSMÅL	SVAR
1	Hvor mange nuller er det i en milliard?	
2	Hva heter gårdsgutten på Katthult som er Emils gode venn?	
3	Hvem vant Vasaloppet i 2004?	
4	I hvilket land hører flyselskapet Varig hjemme?	
5	Hvor mange øyne har en terning?	
6	Hvor gammel ble Elvis Presley?	
7	Hvilken gruppe er Lise Karlsnes med i?	
8	Hvor ligger Løsøreregisteret?	
9	Hvilket rederi forbinder du med John Fredriksen?	
10	Hvor gammel ble Erik Bye?	
11	Hvor vant Johan Olav Koss 3 gull under OL på Lillehammer?	
12	Hva er "dyrets tall" i Bibelen?	
13	Hva oppdrettes på et stutteri?	
14	TV-serie der Ninni våkner opp etter å ha ligget i koma gjennom flere episoder?	
15	Napoleon døde på St. Helena dette året.	
16	I hvilket år brøt Boerkrigen i Sør-Afrika ut?	
17	Hvilken planet er den største i vårt solsystem?	
18	I hvilket år ble unionen mellom Norge og Sverige oppløst?	
19	I hvilken by har P4 sitt hovedkontor?	
20	I hvilket år ble hovedstaden omdøpt fra Christiania til Oslo?	
21	Kan du et annet ord for krydderlake?	
22	Hvilket bilmerke produserer modellen VITO?	
23	Charles de Gaulle var Fransk president fra 1958 til....?	
24	Hva heter den beste vennen til Asterix?	
25	Hva slags tre er avbildet i Libanons flagg?	
26	Dollie de Luxe satte opp musikalen Which Witch i London dette året.	
27	I hvilket land har elven Tigris sitt utspring?	
28	I hvilken italiensk by elsker Romeo og Julie hverandre til døde?	
29	I dette året døde Beatles-medlem George Harrison.	
30	Hva heter sundet mellom Sverige og Danmark?	

Besvarelsen løst av: \_\_\_\_\_

Adresser/telefon: \_\_\_\_\_

Leveres/sendes til **Ole A. By, Martin Haugens v 23, 7070 Bosberg.**

E-post: **arn-b@online.no**

**Svarfrist: Mandag 23. januar 2006.**

3 uttrukne med alle eller flest riktige besvarelser får hver sin bokpremie.

Vinnere av bokpremier JULENØTTER 2004:

Sivert Løvseth, Marit Bodsberg, Ellen Bodsberg og Magne Vik Bjørkøy. Gratulerer!

## Fra John Bliksås, Stadsbygd har vi fått denne revyvisa fra ca. 1935, forfatter ukjent.

Den er skrevet i forbindelse med den planlagte fergeforbindelsen mellom Reitan på Stadsbygd og Byberg på Byneset. Den ble framført av Stadsbygd Ungdomslag.

### *På Byneset åt veitjan*

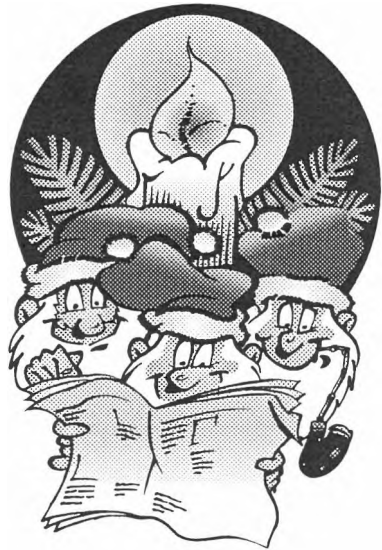
*På Byneset åt veitjan æ tænk mæ så titt  
men ailler ha det vorte nå tå.  
For fjord`n han va brei, og veret e stritt  
og på sjøbølgjan kan æ itj gå.*

*Men no ska det byggjast eit trikantåt beist  
ein flåttå dem kalle for ferj.  
Og da ska vi møt opp, i Byvitja på fest  
og tjanse med tausene på Berg.*

*Så mang`n kveld kveld, æ ha sette og sjett  
over fjord`n så hjartet mett svei.  
Men no ha æ endele kjøpt mæ billett  
med retur hvis veitja sei nei.*

*Te oppstimming bruke vi denaturert  
det riv og det svie som krut.  
Fer no ha æ slutta å destillert  
se`a lensmann slo settet mett ut.*

*Når nyferja kjem blir det glitter og stas  
og solskinn på øverste dekk.  
I salongen sitt vi med koppa og glas  
te dem ber oss i land som ein sekk.*



*Redaksjonen  
ønsker alle  
en hjertelig  
God Jul  
og et riktig  
Godt Nytt År!*



## Julegavetips!

### Kalender 2006

Historielagets tradisjonelle kalender med fine "historiske" bilder fra Byneset kommer selvfølgelig også denne gang. Kalender for år 2006 - kr. 100,-  
5 stk. - kr. 400,-

### "Julegrisen"

En DVD om gamle slaktetradisjoner, og tilberedning av slaktet. Den er på 45 min. og koster kr. 150,-

"Byneset Bygdebok" 3 bind som selges samlet kr. 1000,-.

### "Ord og uttrykk fra Byneset"

Boken som kom i 1999 og har mer enn 3000 ord og uttrykk fra vårt Bynesmål, hvor av en rekke er på vei til å forsvinne fra vårt dagligspråk. Boken koster kr. 150,-

### "Gamle arbeidsformer i landbruket" 70 min.

Videokassett som viser torvtaking, høyyonn og skuronn. kr. 200,-

"Fjordfiske" Videokassett som viser fiske med kilnot. 40 min. kr. 150,-

### Ekstra eksemplar av Historielagets årshäfte kr. 40,-

Kalender og Årshäfte er utlagt for salg på COOP MARKED Rye eller de kan kjøpes hos styremedlemmer i Historielaget.

En komplett oversikt over det vi har til salgs finnes på våre hjemmesider. Se adresse siste side.

Byneset Historielag

ønsker alle en riktig

God Jul og Godt nyttår 2006

Byneset Historielag Sør-Trøndelag Norge - Microsoft Internet Explorer

[Fil](#) [Rediger](#) [Vis](#) [Favoritter](#) [Verktøy](#) [Hjelp](#)  
[Tilbake](#) [Frem](#) [Stopp](#) [Oppdater](#) [Startside](#) [Søk](#) [Favoritter](#) [Medier](#) [Logg](#) [E-post](#) [Skriv ut](#) [Rediger](#) [Diskusjon](#)  
 Adresse <http://www.byneset.net/> [Gå til](#) [Koblinger](#)



Byneset Historielag  
Byneset Historical Society  
**Sør-Trøndelag NORWAY**

[www.byneset.net](http://www.byneset.net)



- [Hovedside](#)
- [Nyheter Styrer](#)
- [Aktiviteter dagbok](#)
- [Utgivelser](#)
- [Onsøyhagen](#)
- [Stevne 2000](#)
- [Byneset info/div.](#)
- [Lensmann og Prest](#)
- [Byneset Kirke](#)
- [Kontakte Oss](#)

Velkommen til **Byneset Historielag** Sør-Trøndelag NORWAY




**Byneset historielag**  
stiftet 17.10.1994



Historielagets logo er bumerket til Byneset Kirke fra ca. 1170. Kirken ble innviet før år 1180 og fikk navnet St. Michaels kirke på Stein.

**Laget** ble stiftet 17. oktober 1994, som et resultat av et prosjekt Miljø og Næringsutvikling, Byneset igangsatt av Landbrukskontoret i Trondheimsdistriktet.

Ett av delprosjektene var å "kartfeste gamle stier og ferdselsårer". Ut fra den lokale gruppen som arbeidet med dette så Byneset Historielag dagens lys. Det var stor oppslutning om laget fra første dag. Medlemstallet pr. 1. Januar 2001 er 271. Ønsker du å bestille noen av våre utgivelser klikk [her](#). Byneset Historielag var tidlig ute med egne hjemmesider på internett, fra høsten 1997.

mailto:igrostad@online.no?subject=Byneset Historielag, hjemmeside Internet

**Besøk Byneset Historielag på Internett.**

[www.byneset.net](http://www.byneset.net)

**H**ar du internett, kan du gå inn på vår hjemmeside og få oppdaterte opplysninger om laget. Det kan være styresammensetning, lagets aktiviteter, kalendre og årshefter som du kan bla i med piltaster, samt generell informasjon om Byneset.

**Trykk på flagget** for å velge språk (push the banner). På venstre side nedover er innholdet spesifisert.

**Ivar Grostad** er redaktør for hjemmesiden, og han har lagt ned mye arbeide med innhold og bilder, og forsøker å holde denne så oppdatert som mulig.

Velkommen til å besøke vår hjemmeside.